

Posudek diplomové práce Bc. Kristiny Sarisové „Emoční inteligence a strategie zvládání stresu u zdravotnických záchranářů“

Učinit profesi záchranáře v kontextu strategií zvládání stresu předmětem diplomové práce, resp. empirického šetření je určitě neobvyklé a při tom teoreticky i prakticky zajímavé a nepochybně přínosné pro praxi.

Diplomová práce je poměrně útlá svým rozsahem, čítá 65 stran, kdy vlastní text začíná na straně 9. Totéž lze říci o rozsahu literárních zdrojů (5 stran).

Diplomová práce je tradičně rozdělena na dvě části – teoretickou a empirickou. Teoretická část se zabývá třemi hlavními tématy- emoční inteligencí, strategiemi zvládání stresu a profesí zdravotnického záchranáře. V kapitole o emoční inteligenci se diplomandka věnuje jejímu vymezení, struktuře, modelům a metodám jejího měření. Druhá kapitola se zabývá strategiemi zvládání stresu - definice, historické a teoretické přístupy. Téma je pojednáno značně minimalisticky, např. strategie zvládání stresu jsou definovány ve dvou odstavcích, kde jsou citovány dva literární zdroje – Folkman (1986) a Křivohlavý (1994). Podobně transakční přístup jako samostatná subkapitola má rozsah 7 řádků. Nabízí se otázka, zda by nebylo vhodné uvést větší literární přehled realizovaných výzkumů u záchranářů a zdravotních sester než jsou pouze ty, které jsou zmíněny na dvou stránkách (s. 35 a 36).

Třetím hlavním tématem teoretické části je profese zdravotnického záchranáře. Nejprve je pojednáno o odborné kvalifikaci a kompetencích záchranáře, dále o osobnostních charakteristikách a o péči o duševní zdraví záchranářů. V kapitole o osobnosti zdravotnického záchranáře je uvedena řada tvrzení bez citace např. tito lidéjsou vnitřně bohatí, stabilní a harmoničtí. Jinde „Pro pracovníky zdravotnické služby je charakteristické chování, odpovídající psychologickému typu A“. Syndrom vyhoření je zde pouze okrajově zmíněn a daná problematika je velmi zjednodušená. Plně to platí i pro kapitolu o péči o duševní zdraví záchranářů.

Cílem empirické části práce bylo kvantitativně zmapovat míru emoční inteligence u záchranářů, preferenci copingových stylů u této populace a vzájemné souvislosti mezi těmito dvěma proměnnými. Výzkum byl proveden kvantitativní formou pomocí dotazníku SEIS pro zjištění hodnoty emočního kvocientu a dotazníku SVF 78 pro zjištění užívané strategie řešení stresu. Data byla sebrána ve střediscích zdravotnických záchranných služeb ve 4 městech, celkem bylo rozdáno 140 dotazníků prostřednictvím kontaktovaných osob (záchranáři), zpět se vrátilo 107 dotazníků, z nichž 3 byly vyplněné chybně, proto nebyly do výzkumného vzorku zařazeny. Konečný počet dotazníků byl 104. Diplomandka se na sběru dat osobně nepodílela. Vzorek, užití metody i postup sběru dat jsou v práci přiměřeně popsány. V diskusi se diplomandka vyjadřuje k provedenému empirickému šetření a systematicky pojednává o limitech, možných intervencujících faktorech a naznačuje další možnosti výzkumu.

Užívání zkratk EI a SZS nepovažuji za celkově vhodné, natož ihned v úvodu práce a dokonce bez uvedení v textu strategie zvládání stresu (SZS). Nikoli skóre, ale skór (s.10). V nadpisu je uveden název metody SSEIS (s.23), jinde SEIS. Některé věty mají tuto formu“ výzkum...ukázal souvislost mezi EI a SZS. ...byly zjišťovány EQ prostřednictvím dotazníku TMMS a SZS (s.36), což nečiní text příliš čtivým až méně srozumitelným.

Posuzovaná práce je velmi minimalistická v teoretické i empirické části, která čítá 20 stran včetně řady tabulek a grafů. Teoreticko-literárnímu přehledu by prospělo více prostoru,

čerpání z více literárních zdrojů a komplexnější uchopení dané problematiky. Z porovnání obou částí lépe hodnotím empirickou část, především kapitolu diskuse.

Závěr: Přes uvedené kritické připomínky doporučuji diplomovou práci Bc. Kristiny Sarisové „Emoční inteligence a strategie zvládání stresu u zdravotnických záchranářů“ k obhajobě.

Návrh klasifikace: velmi dobře

Praze dne 1. září 2015

PhDr. Tamara Hrachovinová, CSc.